

ENSENYAMENT: DRET

ASSIGNATURA: DRET CIVIL CATALÀ

PROFESSOR/A: NEUS CORTADA CORTIJO

CURS: 4T

QUADRIMESTRE: 2N

CRÈDITS: 8,5

TIPUS: OBLIGATÒRIA

1. OBJECTIUS

L'assignatura de dret civil català es situa en el segon quadrimestre del darrer curs de la llicenciatura amb l'objectiu de completar els coneixements ja adquirits del dret civil aplicable a Catalunya.

En aquesta assignatura es tracten tant aquells aspectes del dret civil que per la seva extensió i transcendència pràctica requereixen una especial atenció, com aquells que han estat objecte d'una recent regulació per part del legislador.

2. CONTINGUTS

El contingut de l'assignatura està integrat per qualsevol aspecte del dret civil que es cregui oportú reforçar o analitzar: part general, persona, contractes, drets reals, família i successions. Aquest contingut pot ésser objecte d'actualització si durant el curs s'aproven projectes, avantprojectes o lleis civils que es consideri necessari conèixer.

Les classes seran principalment teòriques, però s'aplicaran els coneixements adquirits a diverses situacions reals i s'analitzarà la jurisprudència del TSJC que hi faci referència.

Es realitzaran dues classes pràctiques amb suport informàtic.

* Es recomana haver superat totes les assignatures de dret civil.

3. PROGRAMA

INTRODUCCIÓ I PART GENERAL

Tema 1. El Dret civil català.

1. El concepte de Dret civil català.
2. El reconeixement de la competència del legislador català en matèria civil en la Constitució Espanyola de 1978: l'art. 149.1.8 CE.
3. La coexistència d'ordenaments en el territori de Catalunya: els criteris d'organització d'aquesta coexistència.
4. El desenvolupament del Dret civil català en la política legislativa de la Generalitat

- 4.1. El concepte de "desenvolupament".
- 4.2. Les lleis especials.
- 4.3. Les codificacions "parcials".
- 4.4. La primera Llei del Codi civil de Catalunya: les finalitats de la llei. El recurs d'inconstitucionalitat. La situació actual.
- 4.5. El nou Estatut?

Tema 2. Les disposicions preliminars de la primera Llei del Codi Civil de Catalunya: les fonts del dret civil català.

1. La regulació de les fonts.
2. La Llei.
 - 2.1. Les precisions sobre la Llei civil.
 - 2.2. Les remissions legals.
 - 2.3. La vigència de la llei.
 - 2.3.1. Els límits territorials.
 - 2.3.2. Els límits temporals: inicial i final.
3. La interpretació i la integració de la norma.
4. El costum.
 - 4.1. Els dos tractaments del costum.
 - 4.2. El concepte de costum.
5. Els principis.
6. La tradició jurídica catalana i la jurisprudència.
7. L'equitat.

Tema 3. El títol segon de la primera Llei del Codi Civil de Catalunya: els efectes jurídics del temps. La prescripció i la caducitat.

1. La prescripció.
 - 1.1. La nova regulació de la prescripció en el Codi Civil de Catalunya.
 - 1.2. Àmbit d'aplicació.
 - 1.3. Concepte i règim de la prescripció en el Codi Civil de Catalunya.
 - 1.3.1. Pressupòsits.
 - 1.3.2. Naturalesa imperativa i excepcions.
 - 1.3.3. Objecte de la prescripció: les pretensions prescriptibles.
 - 1.3.4. L'excepció de prescripció:
 - 1.3.4.1. L'al·legació de la prescripció.
 - 1.3.4.2. La renúncia de l'excepció.
 - 1.3.5. Els efectes de la prescripció: l'efecte "extintiu".
 - 1.4. Els terminis de prescripció i el seu còmput.
 - 1.4.1. L'inici del termini.
 - 1.4.2. La durada dels terminis de prescripció.
 - 1.4.3. La "suspensió" del termini.
 - 1.4.4. La "interrupció" del termini.
2. La caducitat.
 - 2.1. Nou règim de la caducitat.
 - 2.2. L'objecte de la caducitat: els "poders jurídics".
 - 2.2.1. La caducitat dels "poders" disponibles.
 - 2.2.2. La caducitat dels "poders" indisponibles".
 - 2.3. Naturalesa imperativa de les regles sobre caducitat.
 - 2.4. Els terminis de caducitat i el seu còmput.
 - 2.4.1. L'autonomia de la voluntat en el termini.
 - 2.4.2. L'inici del termini.
 - 2.4.3. La suspensió de la caducitat.

DRET DE LA PERSONA

Tema 4. Els drets de la personalitat: el dret a la informació concernent la salut i l'autonomia del pacient.

1. El dret d'informació: pressupòsits del dret a l'autonomia del pacient i garantia de la llibertat de decidir.
2. El dret a l'autonomia del pacient.
 - 2 2.1. El consentiment informat.
 - 3 2.1.1. Capacitat.
 - 2.1.2. Consentiment. Excepcions.
 - 4 2.1.3. La facultat de revocar.
 - 5 2.2. El document de voluntats anticipades: les instruccions prèvies.
3. La història clínica.

Tema 5. La tutela de menors i incapacitats.

1. La delació de la tutela.
 - 1.1. La tutela dativa.
 - 1.2. La tutela deferida pel pare i la mare.
 - 1.3. La tutela deferida per un mateix: l'autotutela.
2. L'organisme tutelar: el tutor o tutors.
 - 2.1. Els drets i deures del tutor.
 - 2.2. La supervisió judicial de la tutela.
3. El contingut de la tutela de menors i de la tutela d'incapacitats.

Tema 6. L'acolliment de persones grans.

1. Introducció: l'acolliment entre particulars; el servei públic d'acolliment.
2. Els requisits personals de l'acolliment: l'acollidor, l'acollit.
3. El pacte d'acolliment.
 - 3.1. Concepte i naturalesa.
 - 3.2. Caràcters.
 - 3.3. Requisits formals.
 - 3.4. Els drets i les obligacions de les parts.
4. Els negocis vinculats a l'acolliment.
 - 4.1. El contracte d'aliments.
 - 4.2. Les donacions.
5. Les modificacions i l'extinció del pacte d'acolliment.
 - 5.1. Efectes de l'extinció en vida dels contractants.
 - 5.2. Efectes de l'extinció per causa de mort.

CONTRACTES

Tema 7. Els contractes de consum.

1. Les perspectives del Dret català del consum: la incorporació de les directives comunitàries sobre consum.
2. Els contractes de consum regulats en lleis especials. La coexistència amb la Llei 23/2003, de 10 de juliol de garanties en la venda de béns de consum.

Tema 8. La Llei 23/2001, de 31 de desembre, de cessió de finca o d'edificabilitat a canvi de construcció futura.

1. El contracte de cessió de finca o d'edificabilitat a canvi de construcció futura. Concepte i funció econòmica.
2. La transmissió total de la finca o edificabilitat a canvi de construcció futura.
3. La transmissió d'una quota d'una finca o de l'edificabilitat en la proporció que la persona cedent i la cessionària determinin.
4. La celebració del contracte. La publicitat registral.
5. Les obligacions derivades del contracte: la realització i lliurament de l'obra; la transmissió de la propietat.
6. La resolució del contracte: causes, procediment i efectes.

Tema 9. Les noves lleis de contractes agraris.

1. El contracte d'integració per a l'engreix de bestiar.
2. L'arrendament rústic, la parceria.

DRETS REALS

Tema 10. Els drets reals de garantia en el Dret civil de Catalunya.

1. La llei de drets reals de garantia. El recurs d'inconstitucionalitat.
2. El dret de retenció.
3. La regulació de la penyora.
 - 3.1. La penyora de diners.
 - 3.2. El principi de subrogació real.
4. Principals aspectes de l'anticresi.

Tema 11. Els drets d'adquisició preferent d'origen voluntari. La Llei 22/2001, de 31 de desembre, de regulació dels drets de superfície, de servitud i d'adquisició voluntària o preferent .

1. La tipificació dels drets voluntaris d'adquisició a la Llei 22/2001 de 31 de desembre
2. La naturalesa.
3. L'objecte.
4. La constitució.
5. La durada.
 - 5.1. El dret de tanteig.
 - 5.2. El dret d'opció.
6. La transmissibilitat.
7. L'exercici.
8. L'eficàcia.
9. L'extinció.

DRET DE FAMÍLIA

Tema 12. La mediació familiar.

1. Concepte i finalitat de la mediació familiar: distinció d'altres figures.
2. La mediació familiar a Catalunya: característiques. El Centre de Mediació Familiar.
3. Els subjectes als que es dirigeix: l'àmbit subjectiu de la llei.
4. Les qüestions que pretén resoldre: l'objecte de la mediació.
5. El perfil tècnic del mediador.
6. El desenvolupament de la mediació.
7. La fi de la mediació: els seus efectes.

Tema 13. Les unions estables de parella.

1. Introducció.
2. Les situacions de crisi en les unions estables de parella: l'assimilació en la regulació de les parelles de fet al règim legal del matrimoni; les diferències.
 - 2.1. Les pretensions derivades de la convivència.
 - 2.2. Les pretensions derivades de l'existència de fills comuns.
3. La protecció del supervivent.
 - 3.1. El parament de la llar.
 - 3.2. "L'any de viduïtat".
 - 3.3. Els beneficis successoris.
4. L'Avantprojecte de llei de modificació de la Llei 9/1998 del Codi de Família, de la Llei 10/1998, de 15 de juliol, d'unions estables de parella i de la Llei 40/1991, del codi de successions per causa de mort en el dret civil de Catalunya, en matèria d'adopció i tutela.

DRET DE SUCCESSIONS

Tema 14. La llegítima en la successió intestada: anàlisi legal i jurisprudencial.

1. Introducció.
2. Impossibilitat de concurrència de la llegítima i la successió intestada en la Compilació del Dret Civil de Catalunya i en la Llei 9/1987 de 25 de maig de Successió Intestada?.
3. La configuració de la llegítima en el Codi de Successions: la concurrència entre el dret de llegítima y la successió intestada.
4. Supòsits concrets de concurrència entre el dret a la llegítima i la successió intestada en el Codi de Successions: compatibilitat i el principi de preferència de la llegítima.
 - 4.1. Atribució abintestat de títol hereditari a un subjecte legitimari.
 - 4.1.1. La lesió en el "quantum" legitimari: les donacions inofioses.
 - 4.1.2. ¿La lesió en el "quale" legitimari? Els articles 330 i 331 del Codi de Successions: l'usdefruit vidual.
 - 4.2. Atribució abintestat de títol hereditari a un subjecte no legitimari: la fórmula del "sens perjudici".
 - 4.2.1. L'article 333 CS: la successió del cònjuge supervivent.
 - 4.2.2. La successió intestada del causant impúber.

DRET PROCESSAL

Tema 15. El dret processal català.

1. El marc constitucional.
2. La legislació processal autonòmica: normes processals de dret català.
 - 2.1. Normes referents a la nul·litat del matrimoni, la separació i el divorci.
 - 2.2. El procediment especial de filiació.
3. El recurs davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.

4. MATERIALS DE L'ASSIGNATURA:

Codi Civil de Catalunya i legislació complementària.
Es recomanarà o lliurarà material per a determinats temes.

5. BIBLIOGRAFIA:

BADOSA COLL, F (Coord.), Manual de Dret civil català, Ed. Marcial Pons, 2004. En alguns temes es recomanaran publicacions específiques.

6. AVALUACIÓ:

L'assignatura es pot superar per dues vies diferents:

1. **Avaluació continuada:** consisteix en la realització de les següents activitats amb caràcter obligatori per tal de realitzar un seguiment continuat de l'aprenentatge:

1.1. Realització d'una demanda i dues sentències sobre qualsevol qüestió relacionada amb el dret civil català. Aquests documents es realitzaran a l'Aula Informàtica de l'edifici de la Facultat de dret i economia. L'assumpte a resoldre es lliurarà el mateix dia de la prova i es disposarà de 90 minuts per a l'anàlisi del cas i la redacció del document demanat.

Per a la seva resolució es podrà disposar de tot tipus de material – material bibliogràfic, apunts, bases de dades de legislació i jurisprudència... -. La demanda o sentència es redactarà amb el format pertinent amb suport informàtic i es lliurarà en disquets de 3,5 per a la seva correcció. En el disquet s'indicarà el nom de l'autor/a.

Amb anterioritat a la primera sessió, se'n realitzarà una de preparatòria per tal de familiaritzar l'estudiant/a en l'ús del format de sentències i demandes i amb la utilització de les webs jurídiques més interessants.

Aquestes sessions es realitzaran en 2 grups reduïts els dilluns 27 de febrer/27 de març/8 maig el primer grup i els dilluns 6 de març/3 d'abril/15 maig, el segon. Els grups es realitzaran la primera setmana de classe.

2.2. L'amplitud de la matèria que integra aquesta assignatura fa convenient realitzar tres proves de contingut teòric que permetin valorar el procés d'aprenentatge. Cada prova constarà de 10 preguntes curtes. Per tal de superar la prova s'hauran de respondre correctament un mínim de 6 preguntes. Si es superen totes les proves no caldrà presentar-se a l'examen final de juny: la qualificació final serà la mitjana de les qualificacions obtingudes. Si no es supera alguna prova caldrà realitzar l'examen final de tot el contingut de l'assignatura.

Les proves es realitzaran els dilluns 13 de març, 24 d'abril i 22 de maig de 2005 a les 9:30 hores.

2. **Convocatòria final de juny** amb tota la matèria consistent en una prova teòrica i la resolució d'un cas pràctic.

7. TUTORIES

Els horaris de tutories consten a la plana web de la Facultat de dret. No obstant això, us podeu adreçar en tot moment a l'adreça de correu electrònic: cortada@dpriv.udl.es